

Repetisjon. Leksjon 2.3 – 2.4

Det tsjekkiske verb bøyes i grammatiske personer; dvs. det er ulike endelser på verbet avhengig av om verbets subjekt er den som kommuniserer (1. person), den som det kommuniseres med (2. person), eller den eller det som det kommuniseres om (3. person).

Vi kjenner alt endelsene for 3. person, både entall og flertall, og presens og preteritum.

Presens (dannes av verbets presensstamme)

1. *p. entall* har endelsen **-u**, **-i** eller **-m**. Hvilken endelse del skal velges avhenger av verbets klasse, dvs. av verbets presensstammesuffiks. Se s. 27-28.

2. *p. entall* har alltid endelsen **-š**

3. *p. entall* er identisk med presensstammesuffikset

1. *p. flertall* har alltid endelsen **-me**

2. *p. flertall* har alltid endelsen **-te**. Denne form brukes også når man taler høflig til én person (= norsk "De")

3. *p. flertall* har endelsen **-ou**, **-í** eller **-jí**. Hvilken endelse del skal velges, avhenger av verbets klasse, dvs. av verbets presensstammesuffiks. Se s. 27-28.

Preteritum (dannes av verbets preteritumsstamme)

1. og 2. person har preteritum på to ord: verbets preteritumsform (dvs. verbets preteritumsstamme + tidssuffiks (l) + endelse for kjønn og tal) og et hjelpeverb:

(her eksempler med femininumsendelser):

1. *p. entall* har hjelpeverbet *jsem: dělala jsem*
2. *p. entall* har hjelpeverbet *jsi: dělala jsi*
3. *p. entall* har intet hjelpeverb (Ø-element): *dělala*

1. *p. flertall* har hjelpeverbet *jsme: dělaly jsme*
2. *p. flertall* har hjelpeverbet *jste: dělaly jste*
3. *p. flertall* har intet hjelpeverb (Ø-element): *dělaly*

Når man taler høflig til én person i preteritum, kombineres hjelpeverbet i 2. *p. flertall (jste)* med entallsendelser i fullverbet : *dělala jste*